

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

На правах рукопису

РОМАНІВ
Євген Миколайович

ПОСИЛЕННЯ РОЛІ ЕКОНОМІЧНИХ МЕТОДІВ І ФУНКЦІЙ
ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ В ПІДВИЩЕННІ
ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Спеціальності: 08.06.01 - Економіка підприємств і
форми господарювання;
08.06.04 - Бухгалтерський облік, аналіз і аудит

А в т о р е ф е р а т
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Л Ъ В І В - 1 9 9 7

00752192 (Q)

Дисертацією є рукопис. Робота виконана в Інституті регіональних досліджень НАН України

- Науковий керівник: - доктор економічних наук, професор Козоріз М.А.
- Офіційні опоненти: - доктор економічних наук, професор член-кореспондент НАН України Безчасний Л.К.
кандидат економічних наук, доцент Загорський В.С.
- Провідна установа: - Тернопільська академія народного господарства

Захист дисертації відбудеться 10 червня 1997 р. о 14 год. на засіданні спеціалізованої ради Д.04.10.01. по захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук в Інституті регіональних досліджень НАН України за адресою:

290026, м.Львів, вул.Козельницька,4.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Інституту регіональних досліджень НАН України.

Автореферат розісланий 25 квітня 1997 р.

Вчений секретар спеціалізованої вченої ради, кандидат економічних наук

В.І.Жовтанецький

1. Загальна характеристика роботи.

1.1. Актуальність дослідження. Пошук шляхів виходу економіки України з кризи потребує концентрації зусиль всіх суб'єктів, спрямування їх енергії і можливостей на вирішення питань, пов'язаних з підвищенням ефективності господарювання.

Особлива роль у вирішенні проблеми підвищення ефективності господарювання має належати державним органам контролю. Згідно чинного законодавства, в завдання таких органів входить здійснення ревізій та перевірок роботи підприємств, відомств, установ і організацій з питань збереження державної власності і цільового використання бюджетних коштів. В процесі виконання таких функцій нагромаджуються великі масиви інформації, що характеризують відхилення в роботі виробничо-господарських об'єктів, які, як показує досвід, в недостатній мірі використовуються для об'єднання напрямів підвищення ефективності господарювання.

В умовах перехідної економіки особливої актуальності набувають питання узагальнення і економічної оцінки результатів ревізій і перевірок з метою виявлення найбільш типових відхилень в роботі господарських об'єктів та розробки організаційно-економічних механізмів по їх усуненню, підвищенню фінансової дисципліни, удосконаленню роботи контрольно-ревізійного апарату. В економічній теорії таким питанням поки що не надавалось належної уваги, тому в практиці господарювання за результатами ревізій і перевірок приймаються здебільшого локальні висновки і рішення стосовно роботи конкретних виробничо-господарських об'єктів.

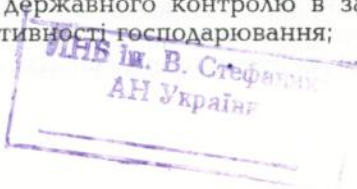
Посилення уваги до економічних методів оцінки і узагальнення результатів ревізій і перевірок може стати реальним напрямом підвищення фінансової дисципліни, формування цілеспрямованих заходів по зниженню втрат держави, удосконаленню чинного законодавства з питань збереження і раціонального використання державної власності та бюджетних коштів.

Актуальність поставлених проблем і необхідність їх розв'язання сформуvalи тему і структуру досліджень.

1.2. Мета дисертації полягає в розробці теоретичних положень, методичних та практичних рекомендацій по використанню економічних методів в системі державного контролю за підвищенням ефективності господарювання.

Досягнення поставленої мети забезпечувалось на основі вирішення наступних завдань:

визначення ролі і функцій державного контролю в забезпеченні політики підвищення ефективності господарювання;

узагальнення зарубіжного досвіду з питань організації державного контролю за діяльністю виробничо-господарських об'єктів;

розробка методичних підходів до оцінки діяльності виробничо-господарських об'єктів за результатами ревізій і перевірок;

економічна оцінка функціонування виробничо-господарських структур за результатами ревізій і перевірок;

обґрунтування методичних підходів до визначення типових видів порушень чинного законодавства з боку виробничо-господарських об'єктів з питань збереження, раціонального використання державної власності і бюджетних коштів;

розробка методичних рекомендацій по удосконаленню системи стимулювання працівників контрольно-ревізійних служб.

1.3. Предмет, об'єкт і методологія дослідження.

Предметом дослідження є економічні і організаційні методи державного контролю за збереженням і раціональним використанням державної власності та бюджетних коштів на виробничо-господарських підприємствах. За об'єкт дослідження прийнято підприємства різних форм власності та контрольно-ревізійні управління обласного рівня.

Інформаційну основу в здійсненні досліджень склали вітчизняні та зарубіжні публікації з питань організації державного контролю за роботою виробничо-господарських об'єктів, статистична звітність підприємств та контрольно-ревізійних управлінь, аналітичні розрахунки; законодавчо-нормативна база України, яка регулює відносини власності, формує вимоги до збереження і раціонального використання державної власності та бюджетних коштів різними суб'єктами економіки.

В роботі використані сучасні теорії і методи дослідження, зокрема, такі як: системний аналіз, методи групування, порівняльний і факторний аналіз, економіко-математичне моделювання.

1.4. Наукова новизна дисертації полягає в дослідженні нових економічних процесів перехідної економіки, пов'язаних з контролем держави за збереженням і раціональним використанням державної власності та бюджетних коштів з боку різних суб'єктів економіки.

На захист виносяться наступні нові положення і результати досліджень:

1. Обґрунтування економічних функцій контрольно-ревізійних управлінь як важелів впливу держави на забезпечення раціонального використання державної власності та бюджетних коштів виробничо-господарськими і іншими суб'єктами економіки. В функції контрольно-ревізійних органів запропоновано включати

економічні методи управління, пов'язані з узагальненням результатів ревізій і перевірок, визначенням типових видів відхилень в роботі виробничо-господарських об'єктів, здійсненню економічного аналізу виявлених відхилень і причин, що до них призвели.

2. Методичні підходи до визначення типових видів відхилень від чинного законодавства з боку виробничо-господарських структур в питаннях збереження і раціонального використання державної власності. В основу методичних підходів покладені методи ретроспективного аналізу економічної інформації, фінансово-статистичного аналізу економічних процесів перехідної економіки.

3. Напрями використання результатів узагальнення ревізій і перевірок при вирішенні наступних питань:

удосконалення чинного законодавства з питань збереження і раціонального використання державної власності і бюджетних коштів різними суб'єктами економіки;

обґрунтування раціональної структури контрольно-ревізійного апарату та стратегічних напрямів його діяльності;

підвищення ефективності стимулів до праці в залежності від якості і інтенсивності роботи контрольно-ревізійного апарату.

4. Економіко-математичні залежності величини оплати праці ревізійно-контрольного апарату, його окремих працівників від якості і інтенсивності праці.

1.5. Теоретична і практична цінність роботи. Теоретична значимість роботи полягає в поглибленні знань з питань використання економічних методів і функцій контролю у вирішенні питань збереження і раціонального використання державної власності та бюджетних коштів на виробничо-господарських об'єктах різних форм власності. Розроблені теоретичні положення по визначенню економічних функцій контрольно-ревізійних управлінь можуть бути покладені в основу формування органів державного контролю обласного рівня.

Практичне значення роботи полягає в розробці методичних рекомендацій по визначенню типових видів відхилень від чинного законодавства з питань збереження і раціонального використання державної власності та бюджетних коштів; методичних підходів по удосконаленню системи стимулювання контролерів і ревізорів.

1.6. Апробація результатів досліджень. Основні результати досліджень доповідались на науково-практичних конференціях і семінарах. Зокрема, на всеукраїнській науковій конференції "Становлення національної економіки України" (м. Львів, 1995 р.); всеукраїнській нараді контрольно-ревізійних служб України (м. Київ, 1995 р.); науково-практичних конференціях: "Економічна

криза в Україні та шляхи її подолання" (м. Львів, 1996 р.), "Соціально-економічні та екологічні проблеми розвитку адміністративних районів" (Тернопіль, 1997 р.).

1.7. Публікації. Результати досліджень опубліковані в 5 наукових працях загальним обсягом 10,3 д.а., в т.ч. 7,7 д.а. належать особисто автору.

1.8. До основних наукових результатів, які становлять особистий здобуток автора, належать наступні:

визначення економічних функцій державної контрольно-ревізійної служби;

методика виявлення типових видів відхилень від чинного законодавства з боку виробничо-господарських і інших суб'єктів економіки з питань збереження і раціонального використання державної власності та бюджетних коштів;

обґрунтування напрямів удосконалення чинного законодавства з питань збереження і раціонального використання державної власності та бюджетних коштів;

обґрунтування напрямів підвищення ефективності роботи КРУ на основі використання результатів ретроспективного аналізу результатів ревізій і перевірок;

методичні положення по удосконаленню системи стимулювання працівників КРУ.

1.9. Структура роботи. Дисертація включає вступ, три основні розділи, висновки, список використаної літератури, додатки. Основний зміст роботи викладено на 183 сторінках машинописного тексту.

2. Основні положення дисертаційної роботи.

2.1. Політика держави стосовно підвищення ефективності господарювання знаходить відображення в програмних документах, прийнятих вищими органами влади, Законах України, спрямованих на розвиток ринкових відносин, створення рівноправних умов для існування різних форм власності, захист прав громадян України. За останні роки на державному рівні прийнято цілий ряд законів ринкового спрямування, однак механізми їх реалізації та впровадження в життя в більшості випадків є неефективними, або не спрацюють взагалі. Вузким місцем в системі державного управління економікою є контроль за своєчасним і ефективним виконанням прийнятих рішень всіма суб'єктами економіки. В дисертації обґрунтовані напрями, методи і функції державного контролю за ефективністю господарювання (рис.1). Основна увага приділена посиленню економічних функцій КРС, включаючи уза-

гальнення результатів ревізій і перевірок, здійснення економічного аналізу показників, які характеризують відхилення в роботі виробничо-господарських об'єктів від чинного законодавства з питань збереження і раціонального використання державної власності і бюджетних коштів, визначення типових видів порушень, обґрунтування пропозицій по зниженню в країні економічної злочинності.

2.2. Чинне законодавство з питань регламентації функцій КРС, в тому числі і Закон України "Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні", не повністю відповідає реальній економічній ситуації в країні, що сформувалась в процесі реформування, розвитку ринкових відносин, включаючи процеси роздержавлення та приватизації. В першу чергу це стосується визначення специфіки роботи служб КРС з об'єктами державної і недержавної власності.

В дисертації визначені особливості здійснення ревізій і перевірок на об'єктах державної і недержавної власності, обґрунтовані напрями підвищення ефективності роботи КРС. Основна увага звернена на здійснення профілактичних і запобігаючих заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування виробничо-господарських об'єктів. Запропоновані наступні етапи вирішення таких питань:

Перший етап: обробка і узагальнення результатів ревізій і перевірок, зроблених КРС за певний період часу, і виявлення певних тенденцій у відхиленнях діяльності підприємств від чинного законодавства з питань збереження державного майна, використання бюджетних коштів тощо.

Другий етап: групування виявлених відхилень, порушень чинного законодавства за їх видами, виявлення найбільш типових з них.

Третій етап: виявлення основних причин, що призвели до порушень чинного законодавства, встановлення вимог з боку держави до діяльності виробничо-господарських об'єктів, розробка пропозицій по їх усуненню.

В залежності від отриманих результатів має оцінюватись ситуація, що сформувалась в економіці в цілому стосовно збереження державної власності на підприємствах, відомствах, установах та розробляється стратегія діяльності КРС. Основні напрями підвищення ефективності діяльності КРС та посилення її впливу на підвищення ефективності функціонування різних об'єктів економіки схематично представлені на рис. 2.

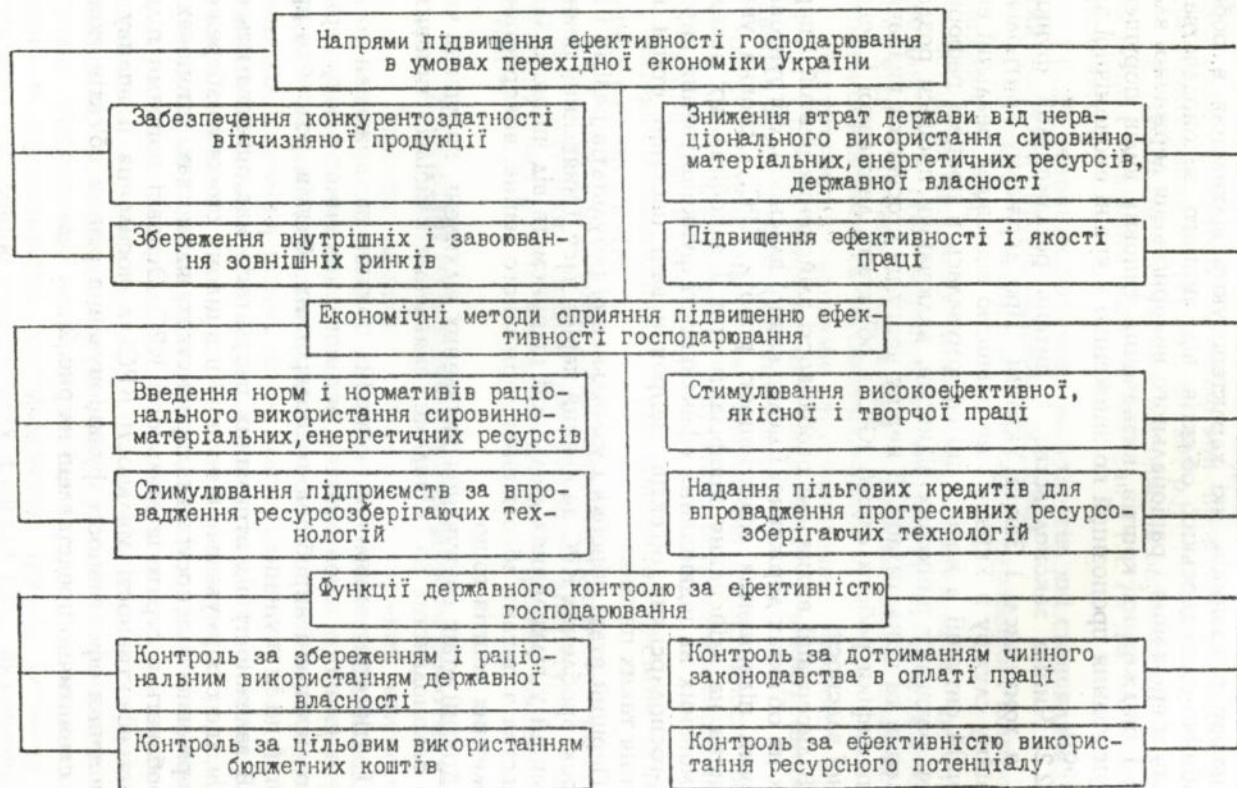

Рис. 1. Схема взаємозв'язків напрямів, методів і функцій.

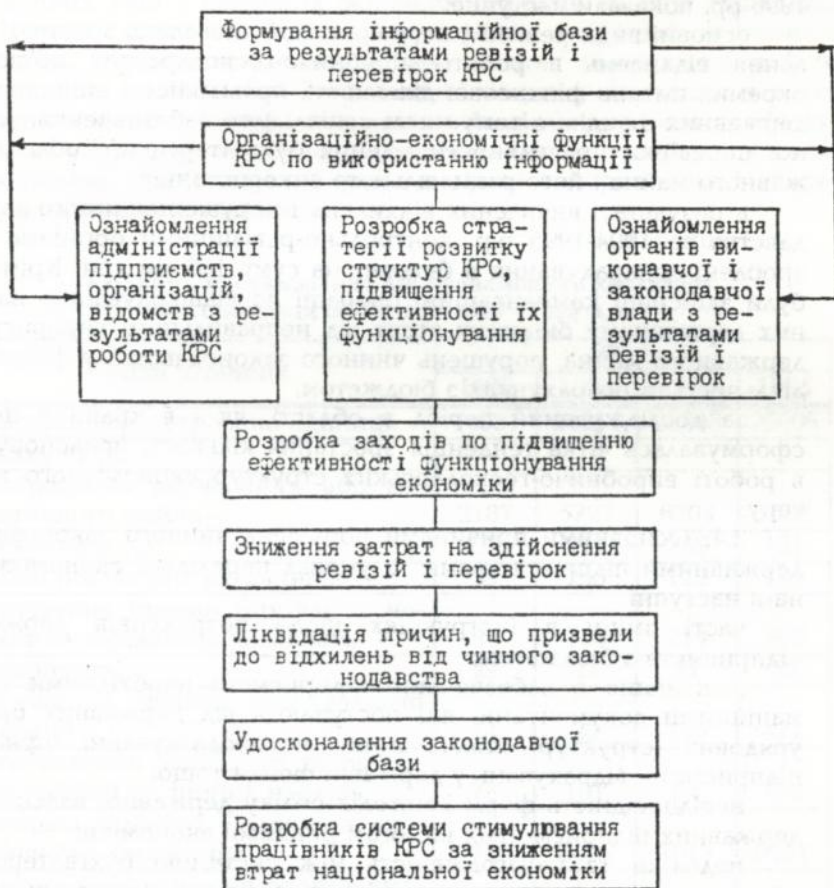

Рис. 2. Схема визначення напрямів підвищення ефективності використання інформаційної бази КРС.

2.3. Аналіз і оцінка ефективності функціонування виробничо-господарських об'єктів за даними КРУ Львівської області 1991-1996 рр. показали наступне:

основні види ревізій і перевірок здійснювались з метою виявлення відхилень в роботі виробничо-господарських об'єктів з окремих питань фінансової діяльності, правильності використання державних фондів, в тому числі соціального забезпечення; загальної перевірки правильності ведення бухгалтерського обліку державного майна і його раціонального використання;

в результаті виявлених відхилень і порушень чинного законодавства за 1994-1995 р.р. контрольно-ревізійними органами були зроблені донарахування в бюджет на суму 168 тис.грн. Крім того, були здійснені компенсаційні операції по відшкодуванню нанесених державному бюджету втрат від неправильного використання державного майна, порушень чинного законодавства у фінансовій діяльності та розрахунках з бюджетом;

за досліджуваний період в області, як і в країні в цілому, сформувалась чітка тенденція зростання кількості правопорушень в роботі виробничо-господарських структур економічного характеру.

2.4. Основними причинами порушень чинного законодавства державними підприємствами в умовах перехідної економіки визнані наступні:

часті зміни в інструкціях щодо розрахунків державних підприємств з бюджетом;

запізнення в забезпеченні підприємств необхідними інформаційними документами, які поступають від державних органів, урядових структур щодо зміни в оподаткуванні прибутків підприємств, відрахувань у державні фонди тощо;

невідповідність форм і методів обліку державної власності на державних підприємствах вимогам ринкової економіки;

недоліки та неузгодженість між системою бухгалтерського обліку державної власності та відповідальністю посадових осіб за її збереження;

невідповідність між нанесеними збитками від розкрадання державної власності та формами і методами їх відшкодування з боку винних осіб.

2.5. Наростання протиправних дій в сфері економіки з боку державних і недержавних структур (табл.1) свідчить про те, що діючі законодавчі акти та вимоги до роботи виробничо-господарських структур з боку вищестоячих органів управління не відповідають реальним процесам, які відбуваються в економіці перехідного періоду. Автор вважає, що на базі опанування існую-

чої ситуації на підприємствах різних форм власності, комерційних структурах, бюджетних установах і організаціях, прогнозування можливих змін в інтересах основних суб'єктів, оцінки становища в тіньовій економіці, можна приборкувати негативні економічні процеси. Вирішення таких проблем вимагає злагодженої роботи всіх ланок законодавчої і виконавчої влади, узгодження з ними контролюючих функцій, посилення в їх діяльності ролі профілактичних упереджувачих заходів, спрямованих на запобігання появі негативних явищ стосовно раціонального використання і збереження державної власності.

Таблиця 1.

Кількість протиправних дій економічного характеру по Львівській області за 1990 - 1995 рр.¹

Види злочинів	Роки			
	1990	1993	1994	1995
Всього зареєстровано одиниць	14881	21214	22843	26006
в тому числі:				
розкрадання державного або колективного майна	2187	5727	6204	7638
спекуляція	277	211	239	181
обман покупців і замовників	59	265	123	121
порушення правил торгівлі та незаконна торівельна діяльність	84	144	214	592
хабарництво	29	27	27	50
порушення правил про валютні операції	14	20	126	471
виготовлення або збут підроблених грошей чи цінних паперів	73	101	84	138
Загальна кількість злочинів економічного характеру	2723	6495	7017	9191
Питома вага злочинів економічного характеру в загальній кількості зареєстрованих, %	18,0	31,0	31,0	35,0

2.6. В дисертації запропонована методика виявлення типових видів відхилень в роботі виробничо-господарських структур від чинного законодавства з питань збереження державної власності та раціонального використання бюджетних коштів. Основними критеріями віднесення окремих видів виявлених відхилень до ка-

¹ Таблиця складена на основі опрацювання статистичної інформації

тегорії типових прийнято їх вагомість в загальній кількості відхилень, що визначається наступними математичними залежностями:

$$q_{i_1} = \frac{\sum B_1}{\sum_{i=1}^m B_3} \quad (1)$$

або в загальній сумі втрат держави:

$$q_{i_1} = \frac{\sum Q_1}{\sum_{i=1}^3 Q_3} \quad (2)$$

- де:
- $\sum B_1$ - сума кількості відхилень і-го виду, виявлених в результаті ревізій і перевірок за певний період часу;
  - $\sum_{i=1}^m B_3$ - загальна сума відхилень від чинного законодавства, виявлених в результаті ревізій і перевірок за аналогічний період часу;
  - $i = 1, m$ - вид порушень, виявлених в результаті ревізій і перевірок;
  - $\sum Q_1$ - сума втрат держави, виявлених в результаті ревізій і перевірок відхилень від чинного законодавства і-го виду (в грошовому виразі);
  - $\sum_{i=1}^3 Q_3$ - загальна сума втрат держави, виявлених в результаті ревізій і перевірок відхилень від чинного законодавства і-го виду

Типовими видами порушень рекомендовано вважати такі, що по питомій вазі їх кількості або величині втрат держави становлять 10 і більше відсотків від загальних сум. В залежності від конкретної ситуації в регіонах можуть прийматись інші критерії встановлення типових видів порушень і відхилень в роботі виробничо-господарських об'єктів.

В дисертації розроблена класифікація типових видів порушень чинного законодавства з боку виробничо-господарських об'єктів та основних причин, що до них призводять. Апробація запропонованих в дисертації методичних підходів до виявлення типових видів відхилень від чинного законодавства та типових причин незаконного витрачання фінансових ресурсів і матеріальних цінностей в бюджетних організаціях Львівської області за 1996 р. (рис.3.) дозволяє зробити наступні узагальнення. Типовими при-

чинами незаконного витрачання бюджетних коштів та матеріальних цінностей за досліджуваний період слід вважати:

зловживання службовим становищем - 28% від загальної кількості виявлених правопорушень і 13% - від загальної суми втрат держави;

некомпетентність і халатність службовців - 54% від кількості виявлених правопорушень і 67% - від загальної суми втрат держави;

недоліки чинного законодавства - 15% від загальної кількості виявлених правопорушень і 16% - від загальної величини втрат держави.

2.8. Виявлені причини відхилень в роботі виробничо-господарських об'єктів від чинного законодавства формують важливу інформацію для вироблення науково-обгрунтованої стратегії і тактики розвитку контрольно-ревізійних служб. З цих позицій в дисертації запропоновані напрями вдосконалення структури контрольно-ревізійних управлінь на рівні адміністративних областей. Зокрема, рекомендовано формування при КРУ обласного рівня економічного відділу по узагальненню результатів ревізій і перевірок, їх економічному аналізу. Схематично основні функції економічного відділу контрольно-ревізійного управління представлені на рис.4. Документи, підготовлені відділом економічного аналізу, мають носити індикативний характер, розглядатись як вихідна інформація виконавчої і законодавчої влади при прийнятті управлінських рішень. На рівні районів і міжрайонних відділень, структурних підрозділів КРУ запропоновано створювати групи економічного аналізу, в функції яких має входити обробка результатів ревізій і перевірок, нагромадження і класифікація інформації за видами економічних порушень з боку виробничо-господарських структур та передача її у відділ економічного аналізу обласного рівня.

В дисертації запропонована структура відділу економічного аналізу, обгрунтовані методи оцінки ефективності його функціонування. Враховуючи, що сучасний етап розвитку національної економіки характеризують кризові явища та дефіцит бюджетних коштів, запропоновану в дисертації переструктуризацію відділів контрольно-ревізійного управління обласного та інших рівнів рекомендується здійснювати по можливості за рахунок внутрішніх трудових та матеріально-технічних ресурсів без залучення додаткових бюджетних коштів.

Рис. 3. Діаграма типових причин незаконного витрачання фінансових ресурсів і матеріальних цінностей в бюджетних організаціях Львівської області у 1996 р.

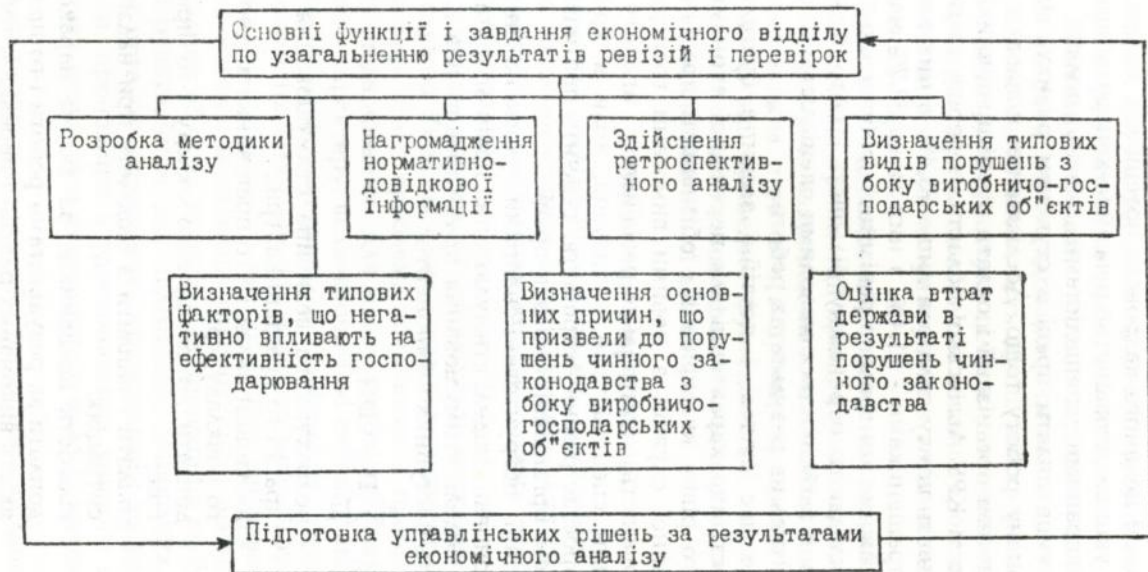

Рис. 4. Організаційно-функціональна структура економічного відділу контрольно-ревізійного управління.

2.9. Ефективність роботи контрольно-ревізійного апарату залежить від якості наявного кадрового потенціалу, включаючи такі питання як укомплектованість ревізійно-контрольного апарату висококваліфікованими спеціалістами, рівень оплати їх праці, відповідність умов оплати праці з ступенем ризику, відповідальності за виконану роботу тощо. Дослідження показали наявність недоліків в системі організації і оплати праці працівників. Так, за даними звітності КРУ Львівської області на перше квітня 1996 р. укомплектованість штату складала лише 73,4%, з них контрольно-ревізійними працівниками - 71,4%, з них лише 83,2% мають вищу освіту. За стажем контрольно-ревізійної роботи до 3-х років працівники складають переважну більшість, тобто більшість ревізій і перевірок здійснюється молодими спеціалістами, що не може не позначитись на результатах роботи.

В той же час суттєві і постійні зміни в бухгалтерському обліку, звітності, що характерні для перехідної економіки, вимагають високого рівня кваліфікації і обізнаності працівників контрольно-ревізійної служби з новими вимогами господарювання. Неукомплектованість контрольно-ревізійного апарату висококваліфікованими спеціалістами в ситуації, коли в країні все в більшій мірі зростає рівень безробіття, свідчить про наявність недоліків в системі організації і оплати праці.

В дисертації обгрунтовані напрями удосконалення оплати праці, запропоновані моделі стимулювання праці апарата КРУ.

Загальна модель стимулювання праці працівників КРУ передбачає наявність наступних компонентів:

$$СП_{in} = П_{in} + \sum_{j=1}^m D_{inj} + ДП_{inc} \quad (3)$$

- де $СП_{in}$ - розрахункова величина стимулювання (оплати) праці і-го працівника, грн.;
- $П_{in}$ - посадовий оклад і - го працівника згідно штатного розкладу, грн.;
- D_{in} - доплати до посадового окладу і-го працівника, грн.;
- $ДП_{inc}$ - доплати і виплати з бюджету при надзвичайних ситуаціях;
- $j = 1, \bar{m}$ - кількість показників, за якими нараховуються доплати за результатами роботи і-го працівника, якість виконаних ревізій і перевірок тощо.

В дисертації обґрунтована стимулююча функція кожного чинника залежності (3), запропоновано ввести додаткові стимули, які пов'язуються з результатами роботи і величиною оплати праці. Зокрема, величину оплати праці працівників контрольно-ревізійного апарату рекомендовано визначити в залежності від таких показників як інтенсивність праці, якість виконаної роботи, активність працівника в пошуку шляхів удосконалення технології ревізій і перевірок. Діюче положення по винагороді працівників за вислугу років запропоновано ув'язувати з показниками, які характеризують якість праці.

2.10. Величину надбавки або премії за розробку і впровадження нових методів організації праці, нових технологій здійснення ревізій і перевірок, запропоновано визначити в залежності від ефекту, який можна отримати в процесі їх практичного використання. В дисертації приведені функціональні залежності між величиною премії і економічним ефектом від впровадження новачій в сфері контрольно-ревізійної діяльності.

3. Висновки і пропозиції.

В результаті дослідження проблем, пов'язаних з державним контролем за збереженням і раціональним використанням державної власності і бюджетних коштів, можна зробити наступні висновки і пропозиції:

1. В умовах перехідної економіки державна контрольно-ревізійна служба України може і повинна зайняти більш активну позицію у вирішенні проблем, пов'язаних з підвищенням ефективності господарювання. Для цього необхідно посилити функції економічного характеру, включаючи такі питання як: узагальнення результатів ревізій і перевірок; здійснення ретроспективного аналізу виявлених відхилень від чинного законодавства з питань збереження і раціонального використання державної власності і бюджетних коштів; виявлення типових видів відхилень в роботі контрольованих об'єктів та розробка пропозицій по їх усуненню.

2. Обґрунтуванням для підготовки доповідних записок вищестоячим органом управління, законодавчим та виконавчим органам влади, пропозицій з удосконалення чинного законодавства повинні стати результати економічного аналізу матеріалів ревізій і перевірок.

3. Аналіз результатів ревізій і перевірок доцільно здійснювати з врахуванням специфіки економічних відносин господарських суб'єктів і держави. Розроблені в дисертації моделі технологій ревізій і перевірок передбачають виділення об'єктів державної,

змішаної і приватної форми власності, дають можливість конкретизувати результати аналізу, більш чітко визначити причини правопорушень різними суб'єктами економіки.

4. Дослідження результатів функціонування виробничо-господарських об'єктів, за даними служби державного контролю Львівської області, виявили тенденцію збільшення економічної злочинності в регіоні за період 1990-1996 р.р. по кількості зареєстрованих правопорушень економічного характеру і по сумі втрат держави.

5. Розроблені в дисертації методичні підходи до виявлення типових видів відхилень від чинного законодавства в роботі виробничо-господарських об'єктів і причин, що до них призводять, спрямовані на вдосконалення системи управління КРС України, зниження економічної злочинності, підвищення фінансової дисципліни в країні та підвищення ефективності господарювання. Практична апробація запропонованих методичних рекомендацій на рівні контрольно-ревізійного управління Львівської області довела їх ефективність та доцільність більш широкого використання в практиці.

4. Перелік публікацій автора по темі дисертації.

4.1. Романів Є. Посилення економічних функцій контрольно-ревізійних служб // Соціально-економічні дослідження в перехідний період - Львів, ІРД НАН України, 1996 с.158-161.

4.2. Романів Є., Стефанюк І., Процишин А. Аналіз і узагальнення результатів ревізій і перевірок - Львів, ІРД - 1996 - 26 с. Особистий внесок автора: методичний підхід до визначення типових видів порушень фінансової дисципліни з боку виробничо-господарських об'єктів.

4.3. Соціально-економічні проблеми розвитку підприємництва (препр.наук.доп.) Львів, ІРД НАН України, 1996, 63 с. (в співавторстві).

Особистий вклад: обґрунтування регіональної політики сприяння розвитку підприємництва.

4.4. Комплексна оцінка ефективності роботи лісогосподарських підприємств, Львів, ІРД НАН України, 1996 - 43 с. (в співавторстві).

Особистий вклад: обґрунтування системи оцінюваних показників ефективності роботи лісогосподарських підприємств.

4.5. Романів Є. напрями удосконалення системи державного контролю за ефективністю використання державної власності (препр.наук.доп.) Львів, ІРД НАН України, 1997 - 48 с.

АННОТАЦИЯ

Романив Е.Н. Усиление экономических функций государственного контроля в повышении эффективности хозяйствования.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.06.01. - Экономика предприятий и формы хозяйствования, 08.06.04. - Бухгалтерский учет, анализ и аудит, Институт региональных исследований НАН Украины, Львов, 1997 г.

Защищается рукопись диссертации, в которой исследованы теоретические, методические и практические аспекты государственного контроля за сохранением и рациональным использованием государственной собственности в условиях переходной экономики. Разработаны методические подходы к определению типовых видов отклонений в работе производственно-хозяйственных объектов от принятого законодательства по вопросам сбережения и рационального использования государственной собственности, предложены методы усовершенствования системы стимулирования работников КРУ.

ANNOTATION

Romaniv E.N. Intencification of economic function of state control for the increase of the effectiveness of management.

Dissertation on getting the candidate's degree in economy on speciality 08.06.01 - The economy of enterprises and the forms of management; 08.06.04 - Bookkeeping inventure, analysis and inspection; The Institute of Regional Researches of National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv 1997.

The manuscript of dissertation is defended. In the dissertation theoretical, methodical and practical aspects of state control after saving and rational use of State's property and budget means at enterprises of different forms of property under conditions of transitional economy were researches to determination of typical kinds of deflection in the work of production-managing objects from taken legislation on problems of saving and rational use of State property, methods of improvement of system of stimulation of Control-Revision Department workers were proposed.

Ключові слова: контрольно-ревізійча служба, економічна злочинність, ефективність господарювання.

МІСЦЕ

Місце в Україні є одним з найбільш перспективних напрямків розвитку економіки. Це пов'язано з великою кількістю природних ресурсів, які мають великий потенціал для експорту. Крім того, Україна має вигідне географічне положення, яке дозволяє їй стати логістичним центром Європи. Це дає можливість привабити іноземні інвестиції та розвинути промисловість та сільське господарство. Також важливою складовою є розвиток інфраструктури, зокрема транспортної та енергетичної, що сприятиме зростанню економіки та підвищенню рівня життя населення.

МІСЦЕ

Місце в Україні є одним з найбільш перспективних напрямків розвитку економіки. Це пов'язано з великою кількістю природних ресурсів, які мають великий потенціал для експорту. Крім того, Україна має вигідне географічне положення, яке дозволяє їй стати логістичним центром Європи. Це дає можливість привабити іноземні інвестиції та розвинути промисловість та сільське господарство. Також важливою складовою є розвиток інфраструктури, зокрема транспортної та енергетичної, що сприятиме зростанню економіки та підвищенню рівня життя населення.

Формат 60x84/16
Обсяг 1 друк. лист. Тир. 100.
Львів.

НВФ «Українські технології»,
тел./факс (0322) 52-03-61

436044

4237443
AV 37.443